

Pasti Božího království?

Kázání 26. 11. 2017, autor: Matěj Opočenský

Text Mk 9, 42 - 50 a kázání

Dnešní kázání bude o skandálech... Asi ne hned takových jakými v současnosti procházejí Hollywoodští herci. Kevina Spaceyho tedy nechme spát.

Nenechme ale spát Ježíšovi učedníky a snad ani vás neuspím.

I.

Skandál budí pozornost. Veřejná ostuda, ta přitahuje pozornost a lačné po intimnostech veřejně aktivního člověka. No jo o takových skandálech bible sice také umí mluvit, vzpomeňme na krále Davida a jeho ženu Batšebu, ale v dnešním textu nic takového ne a ne nalézt.

Slovo skandál do našeho slovníku doputovalo z řeckého slova skandalon. Obvykle se překládá jako pohoršení, nebo svádění. Tak že by přeci jen nějaké to veřejné faux pas? Ne o sexu to opravdu nebude.

Ještě původnější význam slova skandalon je past, nebo léčka. Způsobit skandál tedy v původním smyslu znamená nastražit past, nebo do ní sám šlápnout. A Ježíš by hrozně nerad, aby do nějaké pasti člověk šlápl. Také proto přišel, aby ukázal cestu, jak z pastí života ven.

Takže do čeho, že to nemají padnout naši učedníci?

První upadnutí do léčky je hned v tom prvním čtení. Učedníci, konkrétně Jan, upadli do léčky vlastní výjimečnosti. Už podruhé někomu brání. Poprvé dětem, teď dospělému. Tady sice ještě nemáme to slovo skandalon, ale jsme mu blízko. Je to totiž klasický skandál. Mistře, viděli jsme kohosi (!), co s námi nechodil! Ani do školky, ani do školy, ani na střední, ani ryby s námi nelovil. A už vůbec s námi nechodil, když my jsme chodili s tebou. Jo žádná společná nedělka, žádné nábožko, žádný kostel a přece si ten prevít dovoluje vyhánět demony. Fuj! Ani my jsme to nesvedli. Ježíši proč, jsou ve světě zajímavější a schopnější lidé než v církvi... Kde se stala chyba?

Chyba se zřejmě stala, protože učedníci jsou nedoslýchaví. Ještě než začal spravedlivý z nejspravedlivějších Jan – tedy milost sama, jak napovídá jeho jméno - mluvit, Ježíš jim ukázal dítě a řekl jim, kdo bude tak bezelstný a mrňavý jako tohohle mimino a nebude takovým bezelstným bránit, vejde do Božího království.

No jo ale, když ten bezelstnej a mrňavej s námi nechodil! A je vůbec mrňavej a bezelstnej? Vždyť ani my, kteří ti visíme na rtech, nejsme tak mocní jako on. Nespojil se on s ďáblem?

Ježíš musí mít Boží trpělivost, protože slyšíme: "Nebráňte mu! Žádný, kdo učiní mocný čin v mém jménu, nemůže mi hned na to zlořčit. Kdo není proti nám, je pro nás."

Kdo není proti nám, je pro nás... Ježíš v jiných evangeliích umí říct i opak. Kdo není s námi, je proti nám. Ale zde je veskrze inkluzivní. Prosím vás, jak by mohl být od zlého, když to dělá v mém jménu? Víte co znamená mé jméno? Mé jméno znamená „Bůh je spása“. Jestli někdo udělá něco a zachraňuje to lidský život, je to pro život, je to dobré, je to to, co dělám i já, je přítel s námi, ať už s námi chodil nebo nechodil.

Jen si nemyslete, že můžete vést dělicí čáru mezi tím, co smíte v mém jménu vy a co někdo jiný. Vy milí učedníci, vy si rozhodně nemusíte střežit okruh věřících, dělat si archy, které zaznamenávají, kdo jo a kdo ne!

Je možná veskrze lidské, že si potřebujeme střežit okruh svých partáků a partáček, je to silná psychologická potřeba budovat, udržovat a posilovat schéma my – oni, ale Ježíš na tuhle hru nepřistupuje. My a oni pro něj vůbec není samozřejmá dělicí čára.

Každé volby ukazují, jak rychle vzniká nešťastná situace my a oni, kdo je proti nám a kdo pro nás a to máme před sebou ještě ty prezidentské. Navíc když nepřichází naděje, že po volbách přijde někdo, kdo by chtěl tuto polaritu překonat. Polarita je ale docela běžný každodenní jev tak kupříkladu: většinová společnost – nepřizpůsobiví, u sportovních fandů pak Sparta – Slavia, evangelík - katolík, nebo ještě znatelněji evangelík – evangelikál (ono ál je prostě už moc). Podíváme-li se na zprávy, ať už v kterémkoli prostředí masmediální komunikace, udivuje nás,

kolik takovýchto opozic my – oni dokáže jeden člověk (každý z nás) v sobě udržet.

V tom našem textu nejde o jen tak nějaký spor: schopnost vyhánět demony je opravdu něco mezi nebem a zemí, to nemůže člověk dělat jen tak ze sebe a ve volném čase; jinak by se mu to nedařilo. Jako by tedy Ježíš říkal: To, že tento exorcista jedná bez vašeho a dokonce mého vědomí, není podstatné. Důležité je, zda se mu to daří – a, jak se zdá, je tomu tak. Máme tu jakousi variaci na Ježíšovo slovo „[p]o jejich ovoci je poznáte“ (Mt 7,16). Ježíšova argumentace je až překvapivě prostá a skromná: Někdo se snaží vyhnat démona v jeho jménu, podaří se mu to a nebude mu hned zlořečit. Snad se i „obráť“, ale Ježíšovi stačí, že mu nebude hned potom spílat. Tak prostě a jednoduše Ježíš přistupuje k těm, kdo udělají něco dobrého a nejsou z jeho kmene, strany, barvy, orientace....atd.

II.

Ale teď přijdou ty hlavní skandály! Teď ty pastičky. Kdo by čekal, že budou venku ve světě, mylil by se! Ne ne, ty největší pasti jsou v člověku samém. A tady je Ježíš nemilosrdně řízný jako skalpel...

Poslední neděle církevního roku je spojena s tématem posledního soudu. Definitivního účtování Boha s člověkem v individuální rovině. A z téhle šlamastiky nás Ježíš chce vyvést sice úzkou, ale dobrou cestou.

Když čteme verše 43-47 o svádění (pohoršení - třikrát zde zazní ono skandalon), jsme v těch největších pastech, do kterých může člověk šlápnout. Když čteme tyto verše, přijde nám, že i Ježíšovi může dojít trpělivost. Zde totiž pěkně naplno říká, co si myslí o těch, kdo líčí pasti na druhé. Ať jsou z tábora my nebo oni. V líčení pastí na patrné i nepatrné jsme si rovni. Dovedeme je mistrně. Každý, kdo líčí pasti na druhé, brání druhým, by měl být ozdoben mlýnským kamenem. Ježíš si tady opravdu nebere servítky a málokdo v něm v tuto chvíli vidí toho milujícího kazatele odpuštění. Inu, jsou chvíle, kdy je třeba říct věci na rovinu a na tělo i těm, které mám rád.

Ty největší pasti jsou v člověku. A aby bylo všem jasné, že Ježíš nerelativizuje dobro a zlo, že ta dělící linka není mezi my a oni, ale v člověku - ve mně samém - začne mluvit o tom, co považujeme za moc důležité. O našem těle. Údech a tím, čím koukáme na svět. Jde tak daleko, že říká, bylo by lepší obětovat kus sebe, abys měl u Boha budoucnost.

Jsou to ale v první řadě metafory. Naše orgány nemají vlastní vůli, ale právě tyhle části těla jsou výkoňáky našich akcí. Buďme podezřívaví vůči sobě, vlastním myšlenkám, vlastnímu jednání. Kde jsou naše motivy, jaký je cíl našeho jednání. Než začneš ukazovat na druhé, podívej se, co dělá tvoje noha, ruka a kam koukáš.

III.

Peklo versus Boží království. Ježíš je opravdu nesmlouvavý. Ostře vykresluje perspektivu člověka. Vyber si, Adame a Evo, jakou cestou chceš jít.

Peklo i Boží království jsou ale opět obrazy. Peklo jako neuhasitelný oheň, je obraz říkající tady není život. Je tu zánik. Chaos. Jakési nevypočitatelné moře. Ježíš tu nestraší pekelnými kotli, jen jasně říká, jedná-li člověk zle, nikam daleko se nedostane, byť by jeho pozemský život byl samý luxus. A naopak Boží království je obraz života. Boží království není nic složitějšího, než to co označujeme slovem život. Život, který má budoucnost. Boží budoucnost.

Temný 48 verš mluvící o pekle: 48 'kde jejich červ neumírá a oheň nehasne.' neznamená nic jiného, než že tam v těch místech té naděje opravdu moc není. Ale Ježíš je tu přece kvůli oné naději - sám přeci podle vyznání víry sestoupil do pekel, a tak ještě za života dodává. Každý bude solen ohněm. Že to nezní nadějně? Pro nás lidi 21.st. asi moc ne. Ale je za tím myšlenka a víra, že vše zlé skončí. Zlo má své datum expirace. Zlé bude vyhozeno, dobré bude žít. Ježíš mluví k jednotlivcům a těm říká, zlo v každém jedinci přijde pryč, to dobré z něj projde k Bohu. Bůh nakonec očistí, má moc očistit. Taková je ostatně i myšlenka očištění, která tak nechutně nabobtnala právě proto, že tak svádí ke skandálu (na tom si lidská fantazie smlsne). Ale Ježíš o očištění nemluví, jen konstatuje, že zlého nic dobrého nevzejde, zlo budoucnost nemá. Boží království naopak má budoucnost velmi živou. Zaříd' se, člověče, podle toho.

IV.

Tak solte, solte tu zem, tím nejlepším co v sobě máte. Buďte pochuti dobrou! Neztrácejte chuť dobra.

Mějte sůl v sobě. Vy ji tam máte. Každý ji v sobě má. Každé zrnko se počítá, každé zrnko projde. Jako první plod soli je pokoj. Tak žijte v pokoji. Právě takhle líčí pasti Boží království, do té se nechme chytnout. To bude ten nejkrásnější skandál. Pán s námi.